

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI MATEMATIKA CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2016/17.
KÖRZETI FORDULÓ
10. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A verseny megálmodója és a feladatsorok összeállítója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálója:

TASSYNÉ BERTA ANDREA középiskolai tanár

Anyanyelvi lektor:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/matek912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Adott két pozitív szám. Ha a kisebbiket 1 százalékkal, a nagyobbikat pedig 4 százalékkal növeljük, akkor az összegük 3 százalékkal nő. Hány százalékkal nő eközben a számok különbsége? (Különbség alatt nemnegatív mennyiséget értünk.)
(A) 1 (B) 3 (C) 5 (D) 7 (E) 9
  - Egy háromszög két oldala 17 cm és 25 cm, a harmadik oldalhoz tartozó magasság 15 cm hosszú. Hány cm lehet ennek a háromszögnek a kerülete?
(A) 50 (B) 54 (C) 57 (D) 60 (E) 70
  - A mellékelt 4×4-es táblázat mezőit úgy töltjük ki az 1, 2, 3, 4 számokkal, hogy mindegyik sorban, mindegyik oszlopban és mindkét átlóban szerepel mind a négy szám. Az alábbiak közül mennyi lehet a három befestett mezőben álló szám összege?
(A) 8 (B) 9 (C) 10 (D) 11 (E) 12
- Adott két háromszög, amelyek szögeinek nagysága páronként azonos, és két-két oldaluk hossza is páronként egyenlő. Ekkor ez a két háromszög...
(A) biztosan nem egybevágó. (B) biztosan egybevágó.
(C) lehet, hogy nem egybevágó. (D) lehet, hogy egybevágó, de nem biztos.
(E) Az előző 4 közül pontosan 2 állítás igaz.
  - Az a , b , c nullától különböző egész számokra $a + b + c = 0$ és $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{n}$. Az alábbiak közül mennyi lehet n értéke?
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7
  - Gergő meg szeretne adni tíz olyan számot, amelyek szorzata nullától különböző, és ha mindegyik számot eggyel csökkenti, a szorzatuk nem változik. Összesen hány különböző helyes példát adhat erre Gergő? (Két példát különbözőnek tekintünk, ha van olyan szám, amely az egyik megoldásban nem ugyanannyiszor szerepel, mint a másikban.)
(A) Pontosán egyet. (B) Legfeljebb kettőt. (C) Legalább hármat.
(D) Legalább négyet. (E) Nincsenek ilyen számok, ezért egyet sem.
  - Az N kétjegyű pozitív egész számot megszoroztuk 2-vel, a kapott eredményben felcseréltünk két számjegyet, az így nyert számot elosztottuk 2-vel, majd az eredmény ismét az N szám lett. Összesen hány ilyen N szám létezik?
(A) 0 (B) 4 (C) legalább 9 (D) legalább 14 (E) legalább 18

- Két síelő végig azonos nyomvonalon és irányban halad. Most 800 m hosszú köztük a nyomvonalszél és 12 km/h-val síelnek. Ha a nehezebb szakaszhoz érnek, sebességük azonnal 8 km/h-ra csökken. Hány m hosszú lehet a köztük lévő nyomvonalszél, amikor mindketten a nehezebb szakaszon haladnak?
(A) legalább 500 (B) 600-nál kevesebb (C) 600-nál több
(D) 800-nál kevesebb (E) 800-nál több
- Az 1, 2, 3, 4, 5, 6 számokat leírjuk valamilyen sorrendben, majd ebből a sorozatból készítünk egy új, második sorozatot: az első sorozat első k tagjának összege lesz a második sorozat k -edik tagja. Az alábbiak közül hány prímszám lehet összesen a második sorozatban?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Az ABC háromszögben az AD és BE súlyvonalak M -ben metszik egymást. Melyik („ha-akkor”) következtetés helyes az alábbiak közül?
(A) $\angle AMB = 90^\circ \Rightarrow AC + BC = 3AB$ (B) $\angle AMB = 90^\circ \Rightarrow AC + BC < 3AB$
(C) $\angle AMB = 90^\circ \Rightarrow AC + BC > 3AB$ (D) $\angle AMB < 90^\circ \Rightarrow AC + BC < 3AB$
(E) $\angle AMB < 90^\circ \Rightarrow AC + BC > 3AB$
- Miska bácsi egy 2 méter hosszú kötéllel kikötötte kecskéjét egy sík terepen lévő, szürkével színezett épület A jelű sarkához. Az épület szomszédos falai merőlegesek egymásra, az oldalak méterben mért hossza az ábrán látható. Az alábbiak közül hány négyzetméter az a legnagyobb terület, amit leleghet a kecske, ha az épület falán seholy sem tud átmenni?
(A) $\frac{9}{4}\pi$ (B) $2\pi + \sqrt{3}$ (C) $\frac{29}{12}\pi + \frac{\sqrt{3}}{2}$ (D) $\frac{31}{12}\pi + \frac{\sqrt{3}}{2}$ (E) $4\pi - 1$
- Az alábbiak közül hány tetraéderre darabolható fel egy kocka? (A darabolást követően a tetraédereken kívül más darabok nem keletkezhetnek.)
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7
- Egy sakkversenyen 2 kilencedik osztályos és még legalább egy tizedik osztályos tanuló vett részt. (Más évfolyamosok nem indultak.) Minden résztvevő az összes többivel egy-egy mérkőzést játszott. A győzelemért 1 pont, a döntetlenért fél-fél pont, a vereségért 0 pont járt. A 2 kilencedikes együtt 8 pontot szerzett, a tizedikesek pedig mindnyájan egyenlő számú pontot szereztek. Összesen hány tizedikes vehetett részt ezen a versenyen?
(A) 3-nál kevesebb (B) 5-nél kevesebb (C) 7-nél kevesebb
(D) 10-nél kevesebb (E) 12-nél több

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Adott az AB átmérőjű kör. Egy másik, A középpontú kör az AB szakaszt a C pontban metszi úgy, hogy $AC < 0,5 \cdot AB$. A két kör közös érintője az első kört D -ben érinti. Bizonyítsátok be, hogy CD merőleges AB -re!